

Παρατραβηγμένο κωμικό παιχνίδι με το κοινό

> «Δον Κιχώτης» του Μιγκέλ Ντε Θερβάντες από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κοζάνης

Διασκευή-σκηνοθεσία: Γιάννης Καραχισαρίδης

Σκηνικά: Pawel Dobrzyski

Κοστούμια: Γιάννης Μετζικώφ

Μουσική: Θάνος Μικρούτσικος

Φωτισμοί: Παναγιώτης Μανούσης

Χορογραφίες: Σεσίλ Μικρούτσικου

Στίχοι: Αγάθη Δημητρούκα

Παίζουν: Γιώργος Κιμούλης, Δημή-

τρης Πιατάς, Κλειώ-Δανάη Οθωναί-

ου, Γιώργος Ζιόβας, Ισίδωρος Στα-

μούλης, Γιώργος Γιαννόπουλος,

Σταυρούλα Σπυριδωνος, Θοδωρής

Προκοπίου, Βασίλης Πουλάκος,

Μαρία Κώμη-Παπαγιαννάκη, Μιχά-

λης Σακκούλης, Γιάννης Μυλωνάς.

Υπάρχουν παραστάσεις τις οποίες ο θεατής μπορεί να απορρίψει, να μη συμμεριστεί καθόλου το όραμα των δημιουργών τους, από τις οποίες μπορεί να φύγει παντελώς αδιάφορος. Οι αρνητικές εντυπώσεις για το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα δεν αποκλείουν την εκτίμηση του θεατή προς τον τίμιο κόπο και την ειλικρίνεια των επιδιώξεων των συντελεστών της παράστασης. Αυτές δεν

είναι οι χειρότερες των περιπτώσεων.

Οι χειρότερες είναι εκείνες που δεν πείθουν για τις αγαστές τους προθέσεις. Να διευκρινίσω: αγαστές στην τέχνη είναι όλες οι προθέσεις που έχουν καλλιτεχνικούς στόχους, ανεξάρτητα από την ποιότητα του τελικού αποτελέσματος, την τεχνολογία, την αισθητική, κ.λπ. Όταν όμως ως θεατής θεωρούμαι εύκολος στόχος από τους υπογράφοντες μια παραγωγή, όταν μεταξύ των «όπλων» που χρησιμοποιούνται συγκαταλέγεται η εκμετάλλευση ενός λογοτεχνικού αριστουργήματος σε συνδυασμό με ευτελή υποκριτικά μέσα, όταν οι πρωταγωνιστές της παραγωγής δεν θεωρούν αναγκαίο να προσθέσουν κάτι στην αίγλη του δημοφιλούς τους ονόματος, αισθάνομαι ότι τα δικαιώματά μου έχουν καταπατηθεί.

Ποια είναι τα δικαιώματα του θεατή; Είναι οι μεγάλες του προσδοκίες που πηγάζουν από τις υποσχέσεις των καλλιτεχνών (επειδή μια δραματοποίηση του Θερβάντες είναι υπόσχεση άθλου, επειδή εγείρονται έντονες απορίες για το πώς η αισθητική μιας από τις σπουδαιότερες πεζές αφηγήσεις μπορεί να μετατραπεί σε θεατρική,

επειδή η προσμονή της αναμέτρησης του πρωταγωνιστή με τη μεγάλη Μορφή συναρπάζει πριν να αρχίσει ακόμη).

Το δυσανάλογο της προσπάθειας που καταβλήθηκε με το μέγεθος της αντικειμενικής πρόκλησης μου δίνει το δικαίωμα να μιλώ για εκμετάλλευση. Ας δούμε τη διασκευή του Γιάννη Καραχισαρίδη. Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του θεάτρου μέσα στο θέατρο, ο Καραχισαρίδης δημιουργεί ως πρώτο θεατρικό επίπεδο ένα πλαίσιο από τα γεγονότα της ζωής του Θερβάντες, μια προσπάθεια δραπετεύσης από την αιχμαλωσία του στο Αλγέρι.

Το κείμενο αποτελείται από αδύνατες ατάκες, υποκριτικά άγονες και φιλοσοφικά παρατραβηγμένες. Το δεύτερο θεατρικό επίπεδο αποτελούν τα δραματοποιημένα επεισόδια που δεν έχουν, όπως θα έπρεπε σ' ένα σπονδυλωτό θεατρικό έργο, το καθένα και τη δική του

δραματική κορύφωση. Δεν ξέρω αν αμαρτάνω, αλλά μου φαίνεται ότι η πηγή αυτής της διασκευής δεν είναι το μυθιστόρημα του Θερβάντες, αλλά

το γνωστό μιούζικαλ του Ντέιλ Βάσσερμαν «Ο Άνθρωπος από τη Λα Μάντσα». Η ίδια σειρά και το ίδιο περίγραμμα των επεισοδίων (π.χ. ο βιασμός της Αλντόνσας), η ίδια μέθοδος (κι εκεί υπάρχουν δύο επίπεδα-οι περιπέτειες του Δον Κιχώτη αποτελούν θεατρικό έργο που παίζεται από φυλακισμένους). Η διαφορά είναι ότι στην προσπάθεια του Βάσσερμαν υπάρχει η φλόγα του απόλυτου ρομαντισμού, υπάρχει πολύ πιο διασαφηνισμένος εχθρός - η χυδαιότητα, και η αναλογία του δραματικού με το κωμικό στοιχείο δεν απειλεί το συναισθηματικό κλίμα του έργου.

Η διασκευή και η σκηνοθεσία του Γιάννη Καραχισαρίδη όχι απλώς επέτρεψαν στο κωμικό στοιχείο να αυτονομηθεί, αλλά και να εξελιχτεί σε υποκριτική υπερβολή. Κι αν ο Δημήτρης

Πιατάς ως Σάντσο, ο κύριος φορέας του κωμικού στοιχείου στην παράσταση, απλώς επαναλαμβάνεται στα κωμικά τρικ,

αλλά διατηρεί τη μορφή του ήρωά του

υποκριτικά σφικτοδεμένη, πειστική και άξια μιας καλύτερης παράστασης, ο Γιώργος Κιμούλης γίνεται ξαφνικά και αδικαιολόγητα κωμικός υιοθετώντας... επιθεω-

Δεν ξέρω αν αμαρτάνω, αλλά μου φαίνεται ότι η πηγή αυτής της διασκευής δεν είναι το μυθιστόρημα του Θερβάντες, αλλά το γνωστό μιούζικαλ του Ντέιλ Βάσσερμαν «Ο Άνθρωπος από τη Λα Μάντσα».

ρησιακό ύφος. Παράδειγμα η σκηνή της μύησης του Αλόνσο Κιχάνα στο ιπποτικό αξίωμα. Εκεί που η κωμικοτραγική κατάσταση θα έπρεπε να προκαλεί από μόνη της γέλιο, ο ηθοποιός σπάζει το διπλό περίγραμμα του ρόλου το (Θερβάντες-Δον Κιχώτης) και περνάει σ' ένα άμεσο παρα-

τραβηγμένο κωμικό παιχνίδι με το κοινό. Η γνωστή προσωπική υποκριτική μανιέρα του ηθοποιού δεν μπορεί να εκφράσει ούτε τη φιλοσοφική διάθεση του Θερβάντες, ούτε τον μαχητικό ρομαντισμό και την εκπεποισμένης τρέλα του Δον Κιχώτη.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ